Shoftim 15: Was it Betrayal?

R' Mordechai Torczyner - torczyner@torontotorah.com

Was it Betrayal?

	Rabbi Yochanan: Turn him in			Reish Lakish: Turn him only in if he is liable like Sheva ben Bichri		
	Practical Explanation	Philosophical Approach 1	Philosophical Approach 2	Practical Explanation	Philosophical Approach 1	Philosophical Approach 2
Initial debate	He's dying anyway	"Double effect" Goal is to save lives	He is a "rodeif" pursuing us	Rely on another way to save everyone	Reject the "double effect"	He is not a "rodeif"
Shimshon, based on initial debate position	Betrayal	Justified	Justified	Betrayal	Betrayal	Betrayal
R' Yehoshua ben Levi & Eliyahu	Doesn't change his view			He is liable under their laws	Irrelevant	Irrelevant
Shimshon, based on new position	Betrayal	Justified	Justified	Justified	Irrelevant	Irrelevant

1. Talmud Yerushalmi, Terumot 8:14

תני סיעות בני אדם שהיו מהלכין בדרך ופגעו להן גוים ואמרו תנו לנו אחד מכם ונהרוג אותו ואם לאו הרי אנו הורגין את כולכ' אפילו כולן נהרגין לא ימסרו נפש אחת מישראל ייחדו להן אחד כגון שבע בן בכרי ימסרו אותו ולא ייהרגו אמר רבי שמעון בן לקיש והוא שיהא חייב מיתה כשבע בן בכרי ורבי יוחנן אמר אף על פי שאינו חייב מיתה כשבע בן בכרי

We have learned: If groups of people were traveling on the road and they encountered non-Jews, who said, "Give us one of yours and we will kill him, or we will kill all of you," then even if all of them will be killed, they may not surrender a single life of Israel. If the attackers designated one, like Sheva ben Bichri, they surrender him and are not killed.

Rabbi Shimon ben Lakish said: Only if the victim is liable for death like Sheva ben Bichri.

Rabbi Yochanan said: Even if he is not liable for death like Sheva ben Bichri.

2. Talmud, Bava Kama 117b

ההוא גברא דאקדים ואסיק חמרא למברא קמי דסליקו אינשי במברא. בעי לאטבועי. אתא ההוא גברא מלח [דחף] ליה לחמרא דההוא גברא ושדייה לנהרא וטבע אתא לקמיה דרבה פטריה אמר ליה אביי והא מציל עצמו בממון חבירו הוא א"ל האי מעיקרא רודף הוה

A man loaded a donkey on a boat before people entered the boat. The boat was going to sink. One man pushed the donkey into the water, and it sank. The donkey owner came to Rabbah, who exempted the man. Abbaye challenged: He saved himself with another's property! Rabbah explained: This was a pursuer from the start.

3. Talmud Yerushalmi, Terumot 8:4

עולא בר קושב תבעתיה מלכותא, ערק ואזיל ליה ללוד גבי ריב"ל. אתון ואקפון מדינתא, אמרו להן "אין לית אתון יהבון ליה לן אנן מחרבין מדינתא!" סלק גביה ריב"ל ופייסיה ויהביה לון. והוה אליהו זכור לטוב יליף מתגלי עלוי, ולא אתגלי. וצם כמה צומין ואיתגלי עלוי. אמר ליה "ולמסורות אני נגלה?!" א"ל "ולא משנה עשיתי?" א"ל "וזו משנת החסידים?!"

Ulla bar Koshev was demanded by the government, and he fled to Lod, to Rabbi Yehoshua ben Levi. They surrounded the area and said, "If you don't give him to us, we will destroy the area!" Rabbi Yehoshua ben Levi appeased him, and turned him over to them. Eliyahu, who is remembered for the good, was accustomed to appearing to him, and noow he did not. Rabbi Yehoshua ben Levi fasted multiple fasts, and he appeared to him. [Eliyahu] said to him, "Shall I appear to traitors?!" He replied, "Did I not follow the mishnah [Tosefta]?" He responded, "Is this the mishnah of the pious?!"

4. Talmud, Bava Metzia 83b-84a

אמר [ר' אלעזר ב"ר שמעון] תא אגמרך היכי תעביד: עול בארבע שעי לחנותא, כי חזית איניש דקא שתי חמרא וקא נקיט כסא בידיה וקא מנמנם, שאול עילויה. אי צורבא מרבנן הוא וניים, אקדומי קדים לגרסיה. אי פועל הוא, קדים קא עביד עבידתיה. ואי עבידתיה בליליא, רדודי רדיד. ואי לא, גנבא הוא ותפסיה.

אישתמע מילתא בי מלכא, אמרו "קריינא דאיגרתא איהו ליהוי פרונקא!" אתיוה לרבי אלעזר ברבי שמעון וקא תפיס גנבי ואזיל. שלח ליה רבי יהושע בן קרחה: "חומץ בן יין! עד מתי אתה מוסר עמו של אלקינו להריגה?" שלח ליה, "קוצים אני מכלה מן הכרם." שלח לי', "יבא בעל הכרם ויכלה את קוציו"...

ואף רבי ישמעאל ברבי יוסי מטא כי האי מעשה לידיה, פגע ביה אליהו אמר ליה "עד מתי אתה מוסר עמו של אלקינו להריגה?" אמר לי' מאי אעביד? הרמנא דמלכא הוא! אמר לי' אבוך ערק לאסיא, את ערוק ללודקיא.

Rabbi Elazar ben Rabbi Shimon advised a government police officer: Go into the pub in the fourth hour of the day. When you see someone drinking wine, holding a cup and dozing, ask about him. If he is a scholar and he is dozing, it's because he rose early to study. If he is a worker, he rose early for labour. If he works at night, perhaps he works with fine metal (and that's why no one hears the sounds of his work). Otherwise, he is a thief, and you can catch him. Word of this was brought to the government, and they said, "Let the reader of the scroll be the one to carry it out!" They brought Rabbi Elazar ben Rabbi Shimon, and he caught thieves.

Rabbi Yehoshua ben Karchah sent to him: Vinegar, son of wine! How long will you pass the nation of our Gd to be murdered?!

Rabbi Elazar ben Rabbi Shimon responded: I am eliminating thorns from the vineyard. He replied: Let the Owner of the vineyard come and eliminate his own thorns...

Rabbi Yishmael ben Rabbi Yosi had a similar story. Eliyahu met him, and said, "How long will you pass the nation of our Gd to be murdered?" He replied, "What can I do? It is the authority of the king!" He replied, "Your father fled to Asia; you flee to Ludkiya."

5. Rambam, Mishneh Torah, Hilchot Yesodei haTorah 5:5

ואם יחדוהו להם ואמרו "תנו לנו פלוני או נהרוג את כולכם," אם היה מחוייב מיתה כשבע בן בכרי יתנו אותו להם, ואין מורין להם כן לכתחלה. ואם אינו חייב מיתה יהרגו כולן ואל ימסרו להם נפש אחת מישראל.

And if they designate him to them, saying, "Give us so-and-so or we will kill all of you," then if he is liable for death like Sheva ben Bichri, they give him to them, but we do not rule thus *lechatchilah*. And if he is not liable for death, let all of them be killed and they should not give them a single Jewish life.

6. Malbim to Shoftim 15:11

הדין הוא שעכו"ם שאמרו תנו לנו אחד מכם ונהרגנו לא ימסרוהו (לדעת הרמב"ם) אא"כ חייב מיתה כשבע בן בכרי, ר"ל אף שאינו חייב מד"ת רק מדיו המלכות...

The law is that if idolaters say, "Give us one of you and we will kill him," they should not give him to them (per Rambam) unless he is liable for death like Sheva ben Bichri – meaning, even if it's only in the government's law, not Torah law...

7. Rabbi Meir Simchah of Dvinsk (19th-20th century Poland), Or Sameach to Hilchot Yesodei haTorah 5:5 באו אנשי יהודה (שופטים טו, יב) לאסרך לתתך ביד פלשתים, אף שלא הי' חייב מיתה, נראה משום דמסכן רבים, והוי כעוסק בזיופים, חו"מ סימן תכ"ה סע"א בהגה, וזה מה עשית לנו כו'.

The men of Judah came "to bind you, to give you into the hands of the Philistines" even though he was not liable for death, apparently this was because he endangered the public, like a counterfeiter in Rama Choshen Mishpat 425:1, such that they said, "What have you done to us, etc."

8. Rabbi Ovadia Yosef (20th century Egypt, Israel), Yabia Omer 10:Yoreh Deah 6:2

יתכן עוד שחשבו שיינצל מידם כמו שהיה לבסוף.

It is also possible that they thought he would be saved from them, as happened in the end.

9. Midrash, Sifri Devarim (Vaetchanan) 27

יש שקראו עצמם עבדים, ויש שלא קראם עבדים, ויש שקראו עצמם עבדים והקב"ה לא קראם עבדים, ויש שלא קראו עצמם עבדים והקב"ה לא קראו עבד... והקב"ה לא קראו עבד... ישעיה... שמואל קרא עצמו עבד... והקב"ה לא קראו עבד... יעקב... משה... דוד... ישעיה... שמואל קרא עצמו עבד... והקב"ה לא קראו עבד... שמשון קרא עצמו עבד... והקב"ה לא קראו עבד...

Some called themselves servants and Gd called them servants, and some called themselves servants but Gd did not call them servants, and some did not call themselves servants but Gd called them servants.

Avraham called himself a servant... and Gd called him a servant... Yaakov... Moshe... David... Yeshayah...

Shemuel called himself a servant... and Gd did not call him a servant. Shimshon called himself a servant... and Gd did not call him a servant...

10. Rabbi Naftali Zvi Yehudah Berlin, Emek haNetziv to Sifri Devarim (Vaetchanan) 27

ענין "עבד" עי' מש"כ רד"ק יהושע א' עה"פ "משה עבדי מת", שהוא פועל כל עניניו, אפי' עניני העוה"ז וצרכיו, לשם פעלן ית"ש... ועפ"ז יובן שיש שקראו עצמם "עבדים" במה ששיעבדו עצמם לעבדו ית', והקב"ה לא קראן עבדים, כי לא נבראו לזה... והקב"ה לא קראם עבדים אם מצד שלא הגיעו למעלה זו...

Regarding the concept of a "servant", see Radak Yehoshua 1, "My servant Moshe has died," that he acts in all of his dealings, even matters of this world and his own needs, for the sake of their blessed Creator...

And based on this it is understood that some called themselves "servants" because they bound themselves to service of Gd, but Gd did not call them servants for they were not created for this role...

And Gd did not call them servants perhaps because they did not reach this level...